

Các Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Nhà nước, thủ trưởng các cơ quan khác thuộc Hội đồng Bộ trưởng, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân các tỉnh, thành phố và đặc khu trực thuộc Trung ương có trách nhiệm thi hành nghiêm chỉnh chỉ thị này, chỉ đạo các cấp trực thuộc thực hiện cho có hiệu quả.

Chỉ thị này cần được phổ biến đến các đơn vị cơ sở.

K. T. Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng
Phó chủ tịch
TỔ HỮU

CHỈ THỊ số 44-CT ngày 28-1-1985 về đẩy mạnh công tác phát triển thương nghiệp xã hội chủ nghĩa, cải tạo thương nghiệp tư doanh và quản lý thị trường.

I. Thực hiện nghị quyết số 188-HĐBT ngày 23-11-1982 của Hội đồng Bộ trưởng về tăng cường thương nghiệp xã hội chủ nghĩa và quản lý thị trường, nghị quyết 14 của Bộ Chính trị, nghị quyết số 127-HĐBT ngày 8-10-1984 của Hội đồng Bộ trưởng về tiếp tục cải tạo công thương nghiệp tư doanh, và nhất là nghị quyết hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 6 (khóa V), công tác cải tạo thương nghiệp tư doanh, quản lý thị trường được đẩy lên một bước, đặc biệt là trên các địa bàn trọng điểm như Thủ đô Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Cần Thơ, Quảng Nam - Đà Nẵng...

Thương nghiệp xã hội chủ nghĩa, nhất là thương nghiệp quốc doanh, được tăng cường một bước về lực lượng hàng hóa, về tổ chức mạng lưới, về chiếm lĩnh bán

buôn và bán lẻ, đã phục vụ sản xuất và đời sống có mặt tốt hơn trước. Một số ngành hàng quan trọng như lương thực, thịt lợn, thịt trâu, bò, thuốc lá, rượu, bia, xăng dầu, vải và hàng may sẵn, xe đạp và phụ tùng... ở nhiều địa phương đang được sắp xếp và tổ chức lại từ khâu sản xuất đến khâu phân phối, lưu thông. Đã loại trừ được một số tư sản thương nghiệp, sắp xếp, sử dụng, cải tạo một bộ phận tư thương, gắn liền với việc xây dựng, củng cố các hợp tác xã mua bán, hợp tác xã tiêu thụ ở phường, xã. Nhiều mô hình tiên tiến đã được xây dựng và đang được nhân rộng.

Cuộc đấu tranh chống đầu cơ, buôn lậu đặc biệt là buôn lậu xuất nhập khẩu biên giới, chống ăn cắp vật tư, hàng hóa của Nhà nước, chống các hành vi tiêu cực trong kinh tế quốc doanh và tập thể, chống làm hàng giả và kinh doanh trái phép, chống thất thu thuế... được các ngành, các địa phương chú trọng hơn trước.

Sau một thời gian dài buông lỏng cải tạo và buông lỏng quản lý thị trường, những chuyển biến trên đây có ý nghĩa rất quan trọng, chứng minh đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng về cải tạo công thương nghiệp tư doanh là đúng đắn và đang tạo thêm điều kiện thuận lợi cho phát triển sản xuất, ổn định đời sống, thị trường, giá cả. Nhưng đó mới là bước đầu chưa đồng đều và chưa đủ vững chắc.

Thương nghiệp xã hội chủ nghĩa còn nhiều mặt yếu kém. Ở nhiều nơi, tổ chức và mạng lưới phát triển chậm (kể cả quốc doanh, hợp tác xã mua bán và các hình thức ủy thác mua, đại lý bán, hợp tác kinh doanh...); cơ sở vật chất và kỹ thuật còn nghèo nàn; việc chuyển từ chế độ hành chính bao cấp sang kinh doanh xã hội chủ nghĩa, đấu tranh đẩy lùi và thu hẹp thị trường tự do còn chậm. Trong nhiều ngành hàng và ở một số địa bàn, kể

cả địa bàn trọng điểm, tư thương còn chi phối phần lớn bán buôn và bán lẻ. Nhiều mặt hàng vật tư chiến lược thuộc Nhà nước độc quyền kinh doanh vẫn đang bị mua đi bán lại trên thị trường. Những hoạt động đầu cơ, buôn lậu, ăn cắp hàng hóa của Nhà nước, làm hàng giả... chưa ngăn chặn được triệt để. Nhà nước chưa khống chế được giá cả thị trường, ảnh hưởng tiêu cực đến sản xuất và đời sống, nhất là đời sống của cán bộ, công nhân, viên chức Nhà nước và các lực lượng vũ trang. Kế hoạch lợi dụng tình hình này để tăng cường cuộc chiến tranh phá hoại ta.

II. Căn cứ vào các nghị quyết của Trung ương Đảng và của Hội đồng Bộ trưởng, các ngành trung ương và các tỉnh, thành phố, ngay từ đầu năm 1985, cần đẩy mạnh hơn nữa công tác cải tạo công thương nghiệp tư doanh, quản lý thị trường, gắn liền với việc thực hiện các nghị quyết Hội nghị lần thứ 6, lần thứ 7 của Ban Chấp hành Trung ương đề đến hết năm 1985 hoàn thành về cơ bản cải tạo công thương nghiệp tư doanh. Các ngành, các cấp cần tiếp tục coi đây là một công tác trọng tâm, tập trung đúng mức sự lãnh đạo và chỉ đạo đối với công tác này; không được do dự, chần chừ; không được khoán trắng cho địa phương, cho cấp dưới.

Yêu cầu cơ bản là trên cơ sở phục vụ và thúc đẩy sản xuất phát triển, nắm chắc các nguồn hàng công nghiệp và nông sản mà mở rộng thị trường xã hội chủ nghĩa để đến hết năm 1985, thị trường có tổ chức chiếm lĩnh được 80 — 90% bán buôn và 70 — 80% bán lẻ. Xóa bỏ tư sản thương nghiệp, đồng thời sắp xếp, sử dụng và cải tạo những người buôn bán, nhất là trong các ngành hàng quan trọng và trên các địa bàn trọng điểm. Kiên quyết làm xong trong năm 1985 việc Nhà nước độc quyền kinh doanh, cấm tư nhân buôn

bán các mặt hàng lương thực, vật tư chiến lược và hàng công nghiệp tiêu dùng thiết yếu được quy định trong danh mục ban hành kèm theo quyết định số 111-HĐBT ngày 25-8-1984 của Hội đồng Bộ trưởng. Loại trừ «chợ đen». Nghiêm trị bọn đầu cơ, buôn lậu, làm hàng giả, nhất là buôn lậu xuất nhập khẩu biên giới.

Đề đạt được yêu cầu trên, các ngành, các cấp cần làm tốt những công tác chính sau đây:

1. Kiên quyết trừng trị bọn ăn cắp, bọn đầu cơ, buôn lậu, bọn lưu manh trong thương nghiệp, bọn làm hàng giả. Bộ Nội vụ và các ngành có liên quan cần tổ chức điều tra phát hiện và đánh trúng những ổ buôn lậu những phần tử nguy hiểm, những tên đầu sỏ. Kết hợp việc đấu tranh chống đầu cơ buôn lậu với việc đấu tranh chống dịch phá hoại và đấu tranh chống bọn đồng lõa với chúng trong các cơ quan, xí nghiệp.

2. Phấn đấu trong năm 1985 hoàn thành về cơ bản trong cả nước việc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với công thương nghiệp tư doanh và nông nghiệp cá thể gắn liền với việc thực hiện Nhà nước độc quyền kinh doanh các ngành hàng lương thực thịt lợn và thịt trâu, bò, thuốc lá, rượu bia, xăng dầu, vải, xe đạp và phụ tùng xe đạp, thuốc chữa bệnh... Ở các đô thị, nhất là các thành phố lớn và khu công nghiệp tập trung, còn phải làm tốt đối với các ngành rau quả, cá, nước mắm, chất đốt, ăn uống công cộng và dịch vụ.

Trong từng ngành hàng, phải xóa bỏ kinh doanh tư bản chủ nghĩa (chủ hành, chủ vựa, tư thương bán buôn, buôn chuyển đường dài); thương nghiệp xã hội chủ nghĩa phải nhanh chóng vươn lên thay thế họ, làm tốt hơn họ và thông qua các hình thức quá độ thích hợp như hợp tác kinh doanh, ủy thác mua... mà cải tạo, sử dụng họ. Mặt khác, phải sắp xếp, sử dụng

và cải tạo những người buôn bán nhỏ, tìm công ăn việc làm cho họ bằng cách mở mang kinh doanh các nghề thủ công nghiệp, dịch vụ, chế biến, làm hàng xuất khẩu, phát triển kinh tế gia đình... Thị trường xã hội chủ nghĩa vươn lên đến đâu thì thu hẹp thị trường tự do đến đấy.

Đối với những người buôn bán nhỏ còn được phép kinh doanh thì các cơ quan Nhà nước có trách nhiệm cần phải tăng cường quản lý trên các mặt đăng ký kinh doanh, giá cả, thuế, v.v...

3. Thương nghiệp xã hội chủ nghĩa phải phát triển nhanh chóng hơn nữa về mọi mặt, phải tăng cường tính năng động trong kinh doanh, xóa bỏ hành chính bao cấp, chuyển hẳn sang phương thức kinh doanh xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh thu mua năm nguồn hàng, mở rộng kinh doanh trên cả ba lĩnh vực thương nghiệp, ăn uống, và dịch vụ. Chỉ trên cơ sở phát triển mạnh thương nghiệp quốc doanh và hợp tác xã mua bán về mọi mặt mới làm tốt được công tác cải tạo thương nghiệp tư doanh và quản lý thị trường.

Thương nghiệp xã hội chủ nghĩa phải bám sát các cơ sở sản xuất để phục vụ và thúc đẩy sản xuất phát triển. Trên cơ sở đó mà nắm chắc nguồn hàng, nhất là nắm nguồn hàng công nghiệp (do các xí nghiệp quốc doanh, công tư hợp doanh, các hợp tác xã, các tổ hợp tác và cơ sở tiểu, thủ công nghiệp sản xuất) để có điều kiện tăng cường quan hệ liên minh kinh tế trực tiếp giữa Nhà nước với nông dân. Các tổ chức thương nghiệp bán buôn, đặc biệt là các công ty trung ương, phải được nhanh chóng kiện toàn để đảm nhiệm tốt việc điều phối hàng hóa trong phạm vi cả nước và trên những khu vực rộng lớn.

Hết sức chú ý củng cố và nâng cao chất lượng của thương nghiệp xã hội chủ nghĩa về mọi mặt cơ sở vật chất kỹ thuật; chất lượng phục vụ; chất lượng đội ngũ cán

bộ, nhân viên...; kiên quyết đấu tranh ngăn chặn các hành vi tiêu cực trong hệ thống thương nghiệp xã hội chủ nghĩa. Loại bỏ ngay số cán bộ, nhân viên thoái hóa, biến chất, móc ngoặc với tư thương.

Đối với các chợ cần có quy hoạch chợ trong phạm vi tỉnh, thành phố, quận, huyện, bảo đảm trật tự, vệ sinh, mỹ quan đô thị. Cần tu bổ hoặc xây dựng mới, tăng cường cơ sở vật chất và kỹ thuật cho các chợ, đưa mạng lưới thương nghiệp xã hội chủ nghĩa vào chợ.

Xóa bỏ ngay các tụ điểm chợ trời đang còn hoạt động ở nhiều nơi.

III. Để làm tốt các mặt công tác trên đây, cần tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo:

1. Tiếp tục nghiên cứu, bổ sung và hướng dẫn thực hiện một số chính sách cụ thể:

— Bộ Nội thương nghiên cứu hướng dẫn việc xác định tư sản thương nghiệp và phương pháp xóa bỏ tư sản thương nghiệp trong các ngành hàng; hướng dẫn việc thực hiện chính sách đối với người Hoa kinh doanh thương nghiệp theo chủ trương đã đề ra trong nghị quyết 14 của Bộ Chính trị; nghiên cứu và hướng dẫn các hình thức cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với thương nghiệp tư doanh.

— Bộ Tài chính nghiên cứu bổ sung một số điểm cụ thể về thuế công thương nghiệp cho phù hợp với tình hình mới, nhất là chính sách thuế đối với các tổ chức liên doanh, hợp tác kinh doanh giữa Nhà nước với tư nhân; nghiên cứu hướng dẫn việc tính giá đối với các tài sản và phương tiện kinh doanh của tư nhân đưa vào các tổ chức liên doanh, hợp tác kinh doanh.

Những điểm bổ sung, sửa đổi về chính sách cần được nghiên cứu và trình Thường vụ Hội đồng Bộ trưởng xem xét trong quý I năm 1985.

— Đối với cán bộ, đảng viên đang tham gia buôn bán, cần phải chấp hành nghiêm chỉnh quy định ngày 16-1-1984 của Ban Bí thư Trung ương Đảng : «Cấm cán bộ, đảng viên không được bóc lột, tham ô, lợi dụng, móc ngoặc, ăn hối lộ dưới bất cứ hình thức nào. Cấm không được làm ăn phi pháp, buôn gian, bán lậu... Phải đấu tranh kiên quyết với những việc làm sai trái và những hiện tượng tiêu cực của cán bộ, đảng viên... Các cán bộ, đảng viên phải giáo dục gia đình gương mẫu chấp hành chính sách và luật pháp của Nhà nước... Cán bộ, đảng viên khi ra nước ngoài phải chấp hành đúng quy định của Đảng và Nhà nước. Cấm không được buôn bán hoặc đem theo vàng, ngoại tệ, hàng hóa trái phép...».

— Đối với gia đình công nhân, viên chức Nhà nước vì đời sống khó khăn trước mắt, phải ra buôn bán để kiếm thêm, một mặt cần giáo dục về chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, mặt khác phải giúp anh chị em tìm kiếm công ăn việc làm, làm thêm kinh tế gia đình, hoặc sử dụng một số làm đại lý bán lẻ hàng hóa cho thương nghiệp quốc doanh hoặc lựa chọn một số đưa vào mạng lưới thương nghiệp xã hội chủ nghĩa.

2. Về chỉ đạo thực hiện :

a) Cần tổ chức tốt việc phổ biến kinh nghiệm và nhân rộng các mô hình tiên tiến, các hình thức cải tạo thích hợp đã được kiểm nghiệm, xác nhận.

b) Cải tạo thương nghiệp tư doanh và quản lý thị trường phải làm theo từng ngành hàng. Trong mỗi ngành hàng, phải kết hợp chặt chẽ cả ba mặt xây dựng, cải tạo và quản lý, lấy xây dựng làm chính.

Phải tiến hành điều tra cơ bản, nắm chắc tình hình mọi mặt của từng ngành hàng mà định phương án xây dựng và cải tạo.

Trách nhiệm của các ngành trung ương là phải hướng dẫn các địa phương tiến hành xây dựng và cải tạo ngành hàng thuộc phạm vi phụ trách của mình kể từ sắp xếp lại sản xuất đến lưu thông, tiêu dùng.

c) Phải tập trung chỉ đạo điềm, tiến hành trước một bước ở các địa bàn trọng điềm; khi đã có kết quả và kinh nghiệm thì phải mở rộng ngay ra cả địa bàn. Trong quá trình cải tạo và quản lý thị trường, có nhiều vấn đề cụ thể, phức tạp phải có chủ trương ứng phó kịp thời, phải phối hợp, kết hợp lực lượng của nhiều ngành, nhiều biện pháp (nắm hàng, nắm tiền, phát triển thương nghiệp xã hội chủ nghĩa, quản lý giá, thuế, chống đầu cơ, buôn lậu...); vì vậy cơ quan chỉ đạo phải nắm sát tình hình, hội ý, hội báo thường kỳ như trong một chiến dịch.

d) Phải huy động lực lượng của các ngành (thương nghiệp, thuế, cảnh sát kinh tế, v.v...) và các đoàn thể có liên quan, nhất là đoàn thể phụ nữ, phối hợp đồng bộ các lực lượng này nhằm vào những mục tiêu cụ thể, trong từng thời gian.

e) Hợp nhất Ban Cải tạo công thương nghiệp tư doanh và Ban Chỉ đạo quản lý thị trường ở cấp tỉnh, thành phố và quận, huyện thành Ban Cải tạo và quản lý thị trường.

Nhận được chỉ thị này, các ngành ở trung ương và Ủy ban Nhân dân các tỉnh, thành phố cần khẩn trương có kế hoạch

cụ thể để thi hành, bảo đảm trong năm 1985 hoàn thành về cơ bản nhiệm vụ cải tạo công thương nghiệp tư doanh và làm chủ thị trường.

K.T. Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng

Phó chủ tịch

TỔ HỮU

BỘ TRƯỞNG TÔNG THU KÝ

THÔNG TƯ số 287-BT ngày 31-12-1984 hướng dẫn thực hiện nghị quyết số 176a-HĐBT ngày 24-12-1984 về phát huy vai trò và năng lực của phụ nữ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Ngày 24 tháng 12 năm 1984 Hội đồng Bộ trưởng đã ban hành nghị quyết số 176a-HĐBT về việc phát huy vai trò và năng lực của phụ nữ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Thông tư này đề ra những công việc mà các Bộ, các Ủy ban Nhà nước, các cơ quan khác thuộc Hội đồng Bộ trưởng, Ủy ban Nhân dân tỉnh, thành phố, đặc khu trực thuộc Trung ương và các cấp cần làm để tổ chức thực hiện nghị quyết nói trên.

1. Các Bộ, Ủy ban Nhà nước, các cơ quan khác thuộc Hội đồng Bộ trưởng, Ủy ban Nhân dân các cấp tổ chức phổ biến cho các đơn vị và cán bộ, nhân viên thuộc quyền hiểu rõ nội dung nghị quyết của

Hội đồng Bộ trưởng và bài nói của đồng chí Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng, nâng cao nhận thức về vai trò và năng lực của phụ nữ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, về chính sách của Đảng và Nhà nước đối với phụ nữ, trẻ em, và về trách nhiệm của mỗi ngành, mỗi cấp và mỗi người đối với việc thực hiện nghị quyết.

2. Các ngành, địa phương, cơ sở, đối chiếu nghị quyết với thực tế tình hình của ngành, địa phương, kiểm điểm những việc đã làm, những việc chưa làm được, soát xét lại việc thực hiện các chính sách, chế độ đã có, nghiên cứu ban hành những chính sách, chế độ mới; chủ động phối hợp với các đoàn thể phụ nữ, công đoàn, thanh niên, bàn chương trình và kế hoạch tổ chức thực hiện nghị quyết.

Việc thực hiện nghị quyết này gắn liền với việc thực hiện các nghị quyết hội nghị lần thứ 6 và lần thứ 7 của Ban Chấp hành trung ương Đảng, và với việc phấn đấu thực hiện thắng lợi kế hoạch kinh tế xã hội năm 1985. Mỗi cấp, mỗi ngành, mỗi đơn vị cần đề ra những việc làm ngay trước mắt, những việc đưa vào chương trình, kế hoạch Nhà nước năm 1985, những việc sẽ làm trong kế hoạch 5 năm 1986 — 1990; mỗi việc cần quy định rõ yêu cầu, nội dung, biện pháp cụ thể và thời gian thực hiện.

3. Những việc cần làm ngay:

— Ủy ban Kế hoạch Nhà nước, các Bộ, Ủy ban Nhân dân các địa phương bàn và thực hiện chủ trương phát huy vai trò và năng lực của phụ nữ trong việc tham gia lập kế hoạch kinh tế — xã hội, trong việc thực hiện các chính sách, chủ trương của